

je prevajalec pri izbiri snovi imel več kot srečno roko. Prav tako je oprema — dvobarvni tisk, naslovna podoba H. Holbeina ml. — na višku.

Knjižica je izšla v dveh izdajah, razkošni numerirani (300 izvodov) in preprosti.

J. Rakovec.

Dr. Andrej Gosar, Eden je Gospod. Misli o božjem kraljestvu na zemlji. Ljubljana 1943. Str. 175.

Naslov in smer knjige je pisatelj zamislil ob kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani. Kot sociolog razpravlja o uresničevanju božjega kraljestva v javnem in zasebnem življenju. Misel je lepa in moderna; naslov dobro zadet. Mikavno je razpravljanje laika, sociologa in pravnika, o življenjskih verskih vprašanjih. Pisatelj je ta predmet obdelal z hvalevredno poglobitvijo. Tako more pisati le mož, ki mu vera ni le tradicionalna vnanjost. Vse je storil, da bi bila knjiga tudi bogoslovno točna; predložil jo je cerkveni oblasti. Če so torej v knjigi ostale še bogoslovne netočnosti, je zanje odgovoren teolog, ki je dobil knjigo v pregled. Bogoslovno netočne so trditve: Božje kraljestvo je po vsem bistvu le notranje (str. 24); vnanje večkrat enači s svetnim, versko (duhovno) pa z le notranjim (str. 19, 20, 117 i. dr.); v kraljestvu božjem ni prisilnih sredstev (str. 25 i. dr.; dvoumno). V tem okviru je opomba o Kristusovem izreku »kraljestvo božje je v vas« — dvoumna (str. 18). Te misli sicer niso dosledno izvedene, ker to ni mogoče, a se sistematično vlečejo skozi knjigo. Teolog bi jih z nekaj strokovnimi potezami lahko popravil. Pisec hoče povedati, da je božje kraljestvo predvsem notranje. Vse, kar je v Cerkvi vidnega in vnanjega, je podrejeno njenemu notranjemu posvečevalnemu namenu. S tem bi bila notranjost božjega kraljestva še bolj poudarjena. Obenem pa bi bila poudarjena neločljiva zveza vidnih in nevidnih, vnanjih in notranjih prvin, t. j. božječloveški značaj Cerkve, kakor je tudi njen ustanovitelj Bogčlovek. To so globine in iskre, mikavne tudi za modernega človeka, misleca in umetnika.

Versko življenje našega ljudstva in izobraženstva je potrebno poglobitve. Zato pozdravljamo Gosarjevo knjigo, ki z vnemo služi temu namenu. Moje bogoslovne opombe dajejo nekaj miglajev za novo izdajo, ki jo knjiga zasluži; po globoki papeževi okrožnici o mističnem Kristusovem telesu je razpravljanje o božjem kraljestvu zelo olajšano.

F. Grivec.

3 × 88 anekdot. Zbral in popleskal Narte Velikonja. Naklada pri knjižarni Jože Žužek. Ljubljana 1943. Broš. 25 lir, vez. 35 lir.

Od Sarabonovih Zgodovinskih anekdot in Lipahovih gledaliških, se Velikonjeva zbirka odlikuje po tem, da v nji prevladujejo sodobne, žive, pravkar pripovedovane pisatelju iz živih virov in žive govorice. Pisatelj je samim anekdotam dodal tudi nekaj uvod in hotel seveda imeti tudi še »zadnjo besedo«.

Z anekdotami je pač tako, da so te dobre in duhovite, druge pa slabe in brez prave poante. Tako se je moralo pripetiti tudi Velikonji, ki se je bil odločil, da bo izdal kar trikrat po osem in osemdeset anekdot, da je namreč dobra komaj polovica, ostali pa so tiska komaj vredni, razen če prištejem še nekaj srednje dobrih. Vse pa so podane v izrazitem Velikonjevem jeziku in slogu, to se pravi v suhih, lapidarnih stavkih, premnogokrat samo v odvisnikih pa kar brez določnega glagola. Zato se pa pisatelju kajkrat tudi ponesreči smisel stavka, da postane povsem nerazumljiv; in tako se zgodi, da zaradi slabega stila od anekdote še tistega užitka nimaš, ki bi ga sicer v razumljivo povedanem stavku imel. Kdor more, naj na primer razume tale stavek iz anekdote štev. 30: »Če ne plačate, toda koj, preden nadaljujem, sicer pustim polovico neobrito!« Takih in podobnih nerazumljivih mest sem si žal kar precej moral zapisati. Tudi drugih stilističnih in še celo slovničnih jezikovnih napak je kar preveč in korektura je bila vse prepovršno opravljena, da manjka dolga vrsta ločil. Če bi bil pisatelj bolj pazil na jedro anekdote, in če bi bila zbirka pisana v lepšem in razumljivejšem jeziku, bi od nje imeli vse večji užitek, za katerega so nas te pomanjkljivosti občutno prikrajšale!

Fr. Jesenovec.